

BEROUNSKÉ SAMETOVÉ NOVINY

BEROUNSKÉ SAMETOVÉ NOVINY VYDÁVÁ MĚSTO BEROUN U PŘÍLEŽITOSTI 30. VÝROČÍ LISTOPADOVÉ REVOLUCE.

Lidé v Berouně vyšli do ulic

Přestože to několik dnů trvalo, nakonec se revoluční listopadová atmosféra přesunula z hlavního města i do ostatních částí republiky. Nejmhutnější demonstrace na podporu požadavků studentů se v Berouně odehrála 27. listopadu. Foto: Pavel Paluska

Slavíme 30. výročí Sametové revoluce...?

Zamyšlení starostky Berouna Soni Chalupové nad událostmi 17. listopadu 1989 a jejich významem pro naši společnost.

Třicet let, tedy obvykle polovina aktivního života člověka. To je doba, která nás dělí od 17. listopadu 1989.

V novodobé historii naší republiky je ale významný i další den se shodným datem, který je ještě o padesát let starší, tedy 17. listopad 1939. A oba tyto dny jsou úzce propojeny, nejen hlavními protagonisty událostí.

V roce 1989 chtěli studenti připomenout 50. výročí uzavření českých vysokých škol německými nacisty. Nezávislé studentské sdružení STUHA naplánovalo a zorganizovalo vzpomínkovou akci na pražském Albertově. Další průběh ale původně vzpomínkovou akci přetvořil ve start největších politických a ekonomických změn v Československu na konci 20. století. Tento den začala Sametová revoluce, jejíž trvání je striktně vymezeno daty 17. 11. a 29. 12. 1989. Za těchto několik týdnů se z Československa, dosud „pevné bašty socialismu“ stal začínající demokratický stát. Toho památného 29. prosince byl prezidentem Československa zvolen bývalý disident Václav Havel. I když k úplné změně režimu chybělo na konci roku 1989 ještě mnoho kroků, vydala se republika na dlouhou cestu k demokratickému zřízení. A na této cestě

jsme posledních 30 let stále. Pořád jsme jen kousek za startovní čarou, prosazovat principy demokracie se nám daří jednou lépe, jindy hůře, v závislosti na okamžité politické garnituře, která se formuje po, zatím vždy, svobodných a demokratických volbách.

Ruku v ruce s demokratizací zřízení jde i návrat k tržnímu hospodářství, jednoduše a lidově řečeno — teď budujeme (pro změnu) kapitalismus. Přesedlat na nový způsob ekonomiky nejlépe dokázali povinné straniční ředitelé a další vedoucí pracovníci tehdejších státních podniků. Logicky. Měli nejvíce informací a navíc i kapitál potřebný pro následnou privatizaci „svých“ národních podniků. Jistě se úspěchu dopracovala i řada podnikatelů, kteří nevzešli z této vrstvy, svůj „byznys“ založili na svém dobrém nápadu, pili a práci mnohdy celé rodiny. Čím delší čas

je od roku 1989, tím více je zřejmé, že na startovní čáře pro podnikání rozhodně nebyly rovné podmínky pro všechny uchazeče. Možná i proto v poslední době jedna třetina lidí starších 40 let odpoví, že za socialismu se žilo lépe? Já z těchto odpovědí vnímám starý známý vzpomínkový optimismus — špatně se zapomíná, dobré idealizuje...

Chtěla bych jen trochu osvěžit paměť — po listopadu 1989 jsme získali spoustu věcí, o nichž se nám do té doby ani nesnilo a které teď můžeme dělat nebo si na ně můžeme fyzicky sáhnout. Ať jde o možnost cestování, dostatek zboží všeho druhu, s předchozím režimem nesrovnatelná životní úroveň... Ale hlavně jsme získali svobodu! Na ni si sice sáhnout nemůžeme, ale můžeme ji cítit všude kolem sebe. Je to dar, o který musíme pečovat, hájit ji a bránit a nedopustit, abychom o ni přišli, podobně jako v roce 1948, protože je naší povinností ji předat dalším generacím. Je historicky ověřeno, že obrana čehokoli je vždy snazší ve větším celku. Pro Česko je v této obraně velkou výhodou to, že jsme součástí Evropské Unie, společenství demokratických států Evropy. Dokud bude Evropa jako celek schopna hájit demokratické ideály, věřím, že i my v Česku

budeme demokratičtí. A já v tomto Evropské unii věřím.

Omlouvám se těm, kteří ode mne očekávali nějaké vyprávění o faktických událostech v Berouně před 30 lety. Jsem kdykoli ochotna o nich vyprávět. Momentálně ale pod tlakem současného vývoje východně od evropského kontinentu cítím potřebu napsat to, co jste si mohli přečíst výše. Děkuji vám všem, kdo si uvědomujete potřebu obrany svobody a demokracie a nemáte tyto dva pojmy za prázdné fráze.

Na závěr přeji nám všem, abychom mohli za dalších deset let výročí Sametové revoluce zase svobodně slavit. □

Sonja Chalupová

1989

■ **27. listopadu** | Uskutečnilo se první setkání zástupců Občanského fóra na okrese Beroun. Pracující na Berounsku se připojili ke generální stávce a od 12 hodin na Gottwaldově náměstí proběhla manifestace široké veřejnosti.

■ **29. listopadu** | Město Beroun podepsalo smlouvu o partnerství s holandským Rijswijkem.

■ **4. prosince** | Ve Hvězdě se konalo shromáždění zástupců Občanského fóra. OF se pustilo do přípravy další generální stávky naplánované na 11. prosince.

■ **7. prosince** | Zástupci OF se sešli s činiteli MěNV a ONV.

■ **14. prosince** | Zástupci OF dostali pro činnost přiděleny prostory v domě U Slunce, nad tehdejší prodejnu textilu.

1990

■ **2. ledna** | Komerční banka zahájila v Berouně svou činnost v nové pobočce na Husově náměstí.

■ **17. ledna** | Občané Berouna se sešli na besedě k otázkám životního prostředí v berounské kotlině. Požadovali mimo jiné i opětovně projednat změnu územního plánu z hlediska umístění cementárny, uspišit rekonstrukci kanalizačního řadu, zejména čistírny odpadních vod a důsledně přistoupit k realizaci generelu veřejné zeleně, zejména pak úprav lesoparku Městská hora.

■ **25. dubna** | Na Plzeňce se konala beseda o vizi nového Berouna. Projekt koncepce centrální zóny Berouna předložilo volné sdružení výtvarníků, architektů, historiků a ekologů, které vzniklo na počátku prosince 1989 a dalo si za úkol zaměřit se na záchranu historického středu města.

■ **8. – 9. června** | Konaly se první svobodné volby. Na okrese s převahou více než 50 % vyhrálo OF, následovala KSČ (více než 18 %). Celkem se v regionu zúčastnilo 97,9 % voličů.

■ **2. srpna** | Na návštěvu Berouna přijeli zástupci německého města Goslar, jednalo se o podepsání oficiální partnerské dohody mezi oběma městy.

■ **1. září** | V Berouně se otevřela Střední zdravotní škola a dívčí rodná škola.

■ **24. listopadu** | Proběhly volby do místních zastupitelstev.

■ **4. prosince** | Proběhlo ustavující zasedání Obecního zastupitelstva v Králově Dvoře, který se v tomto roce osamostatnil. Součástí Berouna (část Beroun 7) byl od 1. 1. 1980.

■ **6. prosince** | Uskutečnilo se veřejné ustavující zasedání nového Městského zastupitelstva v Berouně. Na čtyřleté volební období byl zvolen starostou Štefan Filip, jeho první zástupkyní Sonja Chalupová a druhým zástupcem Jiří Liška.

„Byl jsem vychovaný v ideálech liberální demokracie,“

říká berounský lékař a zakladatel občanského fóra **Jan Rybáček**

Život Jana Rybáčka výrazně ovlivnily srpnové události roku 1968. Bylo to rok po jeho promoci na Fakultě všeobecného lékařství UK v Praze. „Nemohl jsem každý den nemyslet na to, že jsme okupovaná země, země, kde byla čtyřicet let potlačena demokracie. Doba normalizace byla pro mě velice těžká, protože jsem se nemohl smířit s tou ztracenou nadějí a s tím brutálním zakončením. Myslím, že jsem byl v tom senzitivnější než moje okolí a můžu říct, že jsem se tím dost trápil,“ vzpomíná známý berounský internista.

Za velké štěstí v neštěstí považuji to, že jak jeho otec, tak všichni příbuzní, byli přesvědčení demokrati, což se odrazilo i v jeho výchově. Jak sám říká, byl vychovaný v ideálech liberální demokracie. „V roce 1968 jsem byl na vojně, ale můj starší bratr se událostí aktivně účastnil, založil demokratickou organizaci KAN a byl jejím předákem. Po celou dobu jsem měl dobré informace z politiky, která se tenkrát odehrávala. A vlastně i pak v dalších letech, kdy bratr žil v emigraci v Americe, jsem byl poměrně dobře informován, co se děje ve světě. Klíčový byl nástup Gorbačova, což jsme s bratrem vyhodnotili jako začátek ruské revoluce, která nutně povede k osvobození Československa, což se také stalo,“ vypráví Jan Rybáček a dodává: „Listopad 1989, to byly krásné okamžiky, plné nadšení a optimismu, pro mě nezapomenutelné.“

S velkým odhodláním a nadějí se v roce 1989 účastnil listopadových demonstrací v Praze na Letné

a týden po 17. listopadu vystoupil i v Berouně. „Na náměstí jsem se snažil oslovit občany, že je potřeba se chopit nové příležitosti a demokratický vývoj podpořit a vytvářet. Jednou z klíčových postav byl tehdy Štefan Görtler, odborový předák ze železáren, který byl za své politické názory a spojení s Chartou perzekuován, a pak také Jaroslav Frolík, reformní komunista z roku 1968. První, kdo se k nám hned přihlásil, byla Bohunka Svatošová, což jsme oceňovali, protože když jsme zakládali Občanské fórum, moc lidí se do něj nehrnulo. Lidé se báli. Nedostatek kvalitních lidí, kteří by naše hnutí reprezentovali, byl ze začátku velký problém,“ vrací se v čase noblesní muž, který je ve vnímání budoucnosti naší země velkým optimistou. „Věřím tomu, že budeme národem demokratů,

pokud bude Evropa demokratická. A já věřím, že to Evropa ustojí,“ tvrdí odhodlaně.

Obrovským optimismem ho naplňují setkání s úžasnými mladými lidmi. Obdivuje jejich rozhled, vzdělanost, inteligenci, v nich vidí budoucnost. „Já kladu velký důraz na to, aby mládež znala historii svého vlastního národa, tím nemyslím historii tisíciletou, ale minimálně 20. století, aby se v ní zorientovala a věděla, co je totalita, demokracie, nacionalismus, to vše lze mládež naučit. Vzdělání je pro mladé lidi klíčové, to určí nejen jejich povolání. To jim musíme pořád tlouct do hlavy: učit se, učit se, učit se,“ je přesvědčen Jan Rybáček, který letos za své trvalé prosazování hodnot svobody člověka a za svou angažovanost po listopadu 1989 získal Cenu města Beroun. □

„Před třiceti lety nešlo vše hladce,“

vzpomíná veterinář a jeden z mluvčích OF **Petr Dvořák**

Petr Dvořák je především vyhlášený berounský veterinář, na kterého se s důvěrou obracejí lidé již desítky let. Ale v roce 1989 byl také jedním z prvních lidí ve městě, kteří se aktivně zapojili do revolučního dění a zasadili semínko demokracie. Byl jedním z prvních členů OF, člen koordináčního centra OF a následně i městské rady po prvních svobodných komunálních volbách.

Sedmnáctý listopad 1989 byl pátek. Byla tehdy dost velká zima a v dalších týdnech ještě větší. Až neobvyklá na tuto dobu. O demonstraci jsem se dozvěděl ještě týž den ve vinárně

v Berouně, kde pracovala moje žena. Někdo tehdy telefonoval šéfovi, že se v Praze něco děje a že nastal problém mezi policií a studenty,“ začal se vzpomínáním na Sametovou revoluci Petr Dvořák. Jako pravidel-

ný posluchač Hlasu Ameriky věděl okamžitě, že tento moment je to, na co se tak dlouho čekalo.

„V Berouně se první iniciativy chopil Honza Rybáček a Štefan Görtler, který už bohužel není mezi námi. Já jsem se dostal do koordináčního centra OF a vlastně až tady jsme se s ostatními seznámil. Pojil nás jasný cíl. K němu ale v prvních chvílích bylo ještě daleko,“ připomíná Petr Dvořák.

Jedním z jeho velkých zážitků z převratu byl úkol, kterého se jako jeden z mluvčích OF musel zhostit, a to aktivizovat vesnice celého okresu. „Na pozvání místního člena OF jsme přijeli do vesnice, kde se konala beseda s občany. Neprobíhalo to ale vždy stejně. Zcela hladce se uskutečnila beseda například v Mezouni, Vysokém Újezdu nebo v Olešné. Zářným příkladem byla Chodouň především díky manželům Rambouskovým, kteří byli od samého počátku duší celého dění

v obci. Dalo by se říct, že čím byla obec menší, tím obtížnější bylo místní přesvědčit. Byli zvyklí na jiné výhody a bylo potřeba jim vše vysvětlit. V některých vesnicích to bylo až nebezpečné. Například v Suchomastech, kde na nás letěl vzduchem i půllitr, tam to bylo velmi divoké. Druhá taková příhoda se nám stala v Jvině, kde byla nevole lidí ke změně veliká. Narazili jsme na velký odpor. Bylo to krátce po novém roce a bylo velké náledí. Museli jsme ale narychlo odjet v mém žigulíku, protože se srotilo pár lidí, kteří nás dokonce začali pronásledovat dvěma auty. Zachránilo nás to, že po zledovatělé silnici, kde se dalo jet nejvýš čtyřicetkilometrovou rychlostí, jsem uháněl osmdesátkou. Žigulík létal zprava doleva a Štefan se bál. Já jsem ho uklidňoval a říkal jsem si, musíme dojet do Hořovic,

zastavit před policejní stanicí a budeme mít vyhráno,“ vzpomíná dnes na krásné okamžiky Petr Dvořák.

Jak sám připouští, dnes si lidé myslí, jak šlo vše před třiceti lety hladce. Není to pravda. Některá očekávání se nakonec naplnila, jiná nikoli. „Já žádné velké očekávání neměl. Jako třeba po fašismu v Německu to chce dvě až tři generace, než začnou lidé žít jinak, tak to chce i u nás. Protože lidé si zvykli na určitý způsob života, považují za normální to, co normální není. Změnit myšlení není jen tak. Co mě ale mrzí, je fakt, že dodnes řada lidí nechápe, co je demokracie. Že je to nejlepší způsob vládnutí. Je třeba si uvědomit, že vládnout nemůže jedna skupina druhé, ale zákony, které musí platit pro všechny a zejména pro ty, kteří vládnou,“ zdůraznil Petr Dvořák. □

ANKETA: Nejsilnější zážitek ze Sametové revoluce?

Bohumila Vokáčová – Svatošová

speciální pedagog a psycholog

Od sovětské okupace v r. 1968 nám všudypřítomná KSČ otravovala život frázemi a předstíraným pokrokem. Vyhlašovaly se nesmyslné závazky, sbíraly se body za účast na schůzích. KSČ si stavěla paláce, zatímco města šedla a k zemi padala oprýskaná omítka neudržovaných domů. Prožívala jsem pocity beznaděje, že tak už to zůstane. Když jsem se tlačila v davu lidí na prvních manifestacích na Václaváku, pomyslela jsem si – snad to opravdu končí! I když ještě nebylo vyhráno, lidové milicionáři cvičení na boj s vlastními spoluobčany měli ještě v rukou zbraně.

Hana Vavrečková

majitelka jazykové školy

Na mne velmi zapůsobilo, jak nám Čechoslovákům lidé v zahraničí drželi palce a snažili se pomáhat. Např. na Champs Elysées v Paříži byly po obou stranách francouzské a české vlajky a lidé z ulice volali Václav Havel, což při jejich výslovnosti znělo „Václav Avel“ a mávali. Hned po

Sametové revoluci jsme se rozhodli založit jazykovou školu, proto jsme s manželem vyrazili do Londýna takové školy navštívit a inspirovat se. Po jedné návštěvě nám pan ředitel začal dávat z jeho auta do našeho auta učebnice angličtiny pro cizince, což pro nás byl poklad. Nic podobného se tu v té době nedalo koupit. Na náš údiv a vděčnost odvětil slovy: „To je za Mnichov“. Tak to nás skutečně dostalo...

Marie Kopřivová

kronikářka

Měla jsem jich několik. Tehdy jsem pracovala v Praze, kde jsem měla moc dobrou kamarádku. S tou jsme chodily na všechny akce, které se během Sametové revoluce konaly, ať už na Letné nebo na Václaváku. Určitě nikdy nezapomenu na demonstraci právě na Letné. Doba i atmosféra byla tak jiná, že vám v tu chvíli

bylo úplně jedno, kdo vedle vás stojí. Všem nám šlo o stejnou věc. Ale vůbec nejsilnějším zážitkem pro mě bylo setkání s Valtrem Komárkem, když přijel na berounské náměstí. Měli jsme ho totiž zafixovaného jako rebela, ale překvapil nás svou sečtělostí, tím, jak měl vše v hlavě srovnané a věděl o čem mluví.

Helena Pintová

první polistopadová tajemnice MěNV Beroun

Uklízím zahradu, je listopad 89, přijde pan profesor František Hampl a žádá mě, abych se nechala kooptovat na místo tajemníka Městského národního výboru Beroun. První kooptovaná rada, první svobodné volby, za které jsem zodpovídala, lidé, se kterými jsem si najednou byla blízká (a posléze rada ve výslužbě, která se schází dodnes). Silná dvojice MUDr. Honza Rybáček a veterinář Petr Dvořák, hybatelé listopadového berounského života, Vráta Randa, Soňa Chalupová, Přemek Kotoul, Vladimír Lysenko, Aleš Martinovský a samozřejmě Jana Kuchařová... Uplynulo třicet let a já jsem stále moc ráda, že jsem listopad 89 zažila a byla jeho malým aktérem v našem městě.

Božena Kebrlová

cvičitelka v TJ Sokol

Přesně 17. listopadu jsme byli s manželem mimo Beroun. Revoluční dny jsme oba silně prožívali. Když jsme zjistili, že era komunismu končí, naše první myšlenka patřila Sokolu. Ihned jsme naplnili všechny síly, abychom po letech opět pomohli jeho znovuzrození, a to nejen u nás v Berouně. Manžel objížděl jednotlivé obce na Berounsku a pomáhal oživit Sokol i tam. Podařilo se a za to jsem velmi vděčná. Byla to pro nás krásná doba, ráda na ni vzpomínám.

Jiří Topinka

ředitel berounského archivu

Jako student Univerzity Karlovy jsem listopad 1989 prožil víceméně v Praze. Dnes po mnoha letech mi zůstává v paměti spíš než zážitky celková atmosféra, která je bohužel nesdělitelná. Na jedné straně

plná naděje a odhodlání a na druhé straně napětí, jakým způsobem režim zasáhne. Pro mě a myslím i pro ostatní pražské studenty účastnicích se demonstrací na Václavském náměstí, byl nejsilnějším zážitkem, když se jednoho dne dole na Můstku objevil mohutný, burácející průvod dělníků, už nevím z které velké fabriky. Cítili jsme, že máme napůl vyhráno, protože komunisté považovali „dělnickou třídu“ za hlavní oporu své moci.

Vladimír Izbický

organizátor Hrnčířských trhů

Pracoval jsem na chalupě v Hýskově a poslouchal Svobodnou Evropu, postřehl jsem, že se něco v Praze dalo do pohybu. Odjel jsem do Prahy a stejně jako kdysi v roce 1968 jsem se snažil zapojit do dění. Spolu s dcerou Jolanou jsme se zúčastnili manifestace na Václavském náměstí, kde z balkonu nakladatelství Melantrich promluvil Václav Havel. Ač nesměle, všichni jsme cinkali klíči, pak se vydal průvod Národní třídou. V oknech prvních pater vyvěšovali československé vlajky a průvod hřměl „už je to tady, už je to tady“. Chtěl jsem se také zapojit do práce v Občanském fóru. Do Laterny magiky, kde byla centrála OF, mě ale nepustili. Tak jsem se jel podívat, co se děje v Berouně. Tam jsem prý byl přece jen v OF něco platný.

Dvorní fotograf Sametové revoluce v Berouně

Byl u toho a přesto trochu jinak, než všichni ostatní. Sametovou revoluci vnímal velmi intenzivně, stál bok po boku se zakladateli Občanského fóra v Berouně. Prožíval euforii revolučních dnů, a přesto se na ně díval jinak, než všichni ostatní. Zdeněk Zůna totiž Sametovou revoluci vnímal skrz hledáček svého fotoaparátu. A nebyl jen v Berouně, fotil samozřejmě i v Praze na Václavském náměstí. Na dobu před třiceti lety s námi rád zavzpomínal.

■ Jak jste tehdy vnímal celou atmosféru revoluce?

„Byla to úžasná doba. Všechno bylo tak spontánní, upřímné a otevřené.“

■ Mohl byste nám přiblížit berounské demonstrace? Jak to vlastně u pomníku Mistra Jana Husa v Berouně začalo?

„V Berouně 22. listopadu skupina mladých lidí zapalovala svíčky u Husova pomníku. 23. listopadu už se na náměstí schází malé shromáždění, na kterém bylo přečteno prohlášení na podporu studentů a jejich požadavků, které byly i našimi požadavky. Tehdy ještě nikdo nevěděl jistě, jak všechno dopadne. Proto účast na shromážděních vyžadovala určitou dávku statečnosti. 24. listopadu už se konal na náměstí mítink za účasti studentů

a herečky Štáchové z divadla Spejbla a Hurvínka. O událostech v Praze, o požadavcích studentů a celé situaci promluvil MUDr. Jan Rybáček, který se spolu se Štefanem Gürtlerem, Jaroslavem Frolikem a dalšími stal hlavní postavou hnutí.“

■ Jednou z největších událostí pro Berounské byla nejspíš generální stávka...

Ano, na její přípravě jsme všichni usilovně pracovali. 27. listopadu se konala v Berouně velká demonstrace, které se zúčastnila berounská veřejnost spolu s pracovníky Královských železáren, Cementáren, Eternitky, Prefy, Automobilových opraven, ČSAD a dalších. Nesli transparenty „Stojíme za požadavky studentů“ a jiné.

■ Stejně jako v Praze, i v Berouně se aktivně zapojili studenti...

„Rád bych připomněl zapálenost a obětavost místních studentů z pedagogické školy, obchodní akademie, gymnázia a dalších s jakou se zúčastňovali našich akcí, na které často přinášeli vlastní návrhy a iniciativu, která nás dospěle překvapovala.“

■ Vy jste průběh Sametové revoluce zachytil na svých fotografiích. Ale aktivně jste se zapojoval i do Občanského fóra, že?

Já byl jakýmsi úředníkem Občanského fóra v Berouně, pokud to takto mohu říct. Měl jsem například u sebe všechnu korespondenci. Nejprve jsme měli jednu místnost v bývalém klubu mladých, kde jsme ale mohli být jen na pár hodin. Neměli jsme tam dokonce ani šuplík, všechny věci jsme si museli přinášet a odnášet.

■ Na různé mítinky s občany přijížděla řada známých osobností. Jak se s nimi tehdy spolupracovalo?

Já jsem se tenkrát v Koordinačním centru Občanského fóra mimo jiné podílel právě na organizování mítinků, pomáhal jsem zabezpečovat účast studentů, herců a známých osobností veřejného, kulturního života. Překvapovalo mě, s jakou obětavostí přijížděli na naše akce a s jakou přesvědčivostí dovedli promluvit. Účinné bylo i promítání dokumentů ze 17. listopadu v Praze. Přicházela nám i hlášení místních lidí na pří-

klad ze Svatého Jana o ničení usvědčujících dokumentů st. bezpečnosti. Lesáci z Nižbora přinesli ohořelé zbytky, které našli na lesním ohništi. Byly tam dokumenty, z nichž se dalo ještě přečíst, že „delikvent měl na výročí 21. srpna černou kravatu.“

Co cítíte nyní, po 30 letech po Sametové revoluci. Je pro vás současná situace v republice zklamáním?

Zklamáný do jisté míry jsem. Ale na druhou stranu, když se podíváme do dějin, tak většinou každá takováto velká věc se zvrtné a nakonec se nasměruje trochu jinak. □

1989/1990 očima fotografů a redaktorů místních novin

V roce 1989, kdy byly internet a sociální sítě ještě hudbou budoucnosti, se lidé o plánovaných demonstracích a generálních stávkách dozvídali prostřednictvím letáků vylepených na improvizované výlepové ploše, konkrétně na stěně dřevěné budky v centru města. Foto Zdeněk Žůna

Budeme se těšit na obnovené premiéry filmů

Umění od ledu

V nejbližší době se opět setkáme s filmy, které na své obnovené premiéry počkaly dvacet let. Jdním z nich bude Menzelův film Skřivánci na niti, diváci v klubech uvidí Kachyňův film Ucho. Do zimní části Filmového festivalu pracujících byl zařazen Viha-nové film Zabítá neděle a Havettův Lálie pol'né. V kinech a klubech se objeví v průběhu roku film O slavnostech a hostech (režisér J. Němec), Všichni dobří rodáci (V. Jasný), Den sedmý, osmá noc (E. Schorm), Smuteční slavnost (Z. Sirový), Žert (J. Jireš), Farářův konec (E. Schorm), Kočár do Vídně (K. Kachyňa), Směšný pán (K. Kachyňa), Návrat ztraceného syna (E. Schorm), Každý den odvahu (E. Schorm), Noc nevěsty (K. Kachyňa), Hotel pro cizince (A. Máša), Archa bláznů aneb vyprávění z konce času (I. Bařada), Stud (L. Helge), Čest a sláva (H. Bočan), Spalovač mrtvol (J. Herz), Devět kapitol ze starého dějepisu (P. Háša), Konec srpna v hotelu Ozon (J. Schmidt), Případ pro začínajícího kata (P. Juráček). Nedávným rozhodnutím ústředního ředitele Československého filmu tedy éra trezorových filmů skončila. □ Budovatel 7. 2. 1990

Berounský „Kreml“ prodán

V souvislosti s usnesením vlády ČSFR o odnětí nemovitého státního majetku v trvalém užívání KSČ odejmul finanční odbor ONV v Berouně 29. 12. 1989 právo trvalého užívání OV KSČ na budovu čp. 1541 a od 1. 1. 1990 převedl hospodářskou smlouvou právo hospodaření s uvedenou nemovitostí na Okresní ústav národního zdraví v Berouně. Po půl roce, přesněji 28. 6. 1990, byl pak objekt za dohodnutou cenu 44 milionů korun převeden České státní pojišťovně. Na otázku redakce, proč pojišťovně a nikoli zdravotnictví, odpovídá člen rady ONV MVDr. Petr Dvořák: „Budova KSČ byla vybudována jako komplex luxusních kanceláří, který se pro potřeby zdravotnictví vůbec nehodí. Nevhodná jsou například i okna pro svoji neomyvatelnost a velkým nedostatkem je rozdílná tepelná norma, protože ve zdravotnictví činí vnitřní tepelný výpočet 22°C. Bez obsáhlé rekonstrukce by byla budova pro zdravotnictví nepoužitelná a tyto úpravy by si vyžádaly částku přibližně 15 milionů korun, které se na tyto účely nepřidělují (KNV)...“ □ Berounsko 12. 9. 1990

Demonstraci si nenechaly ujít ani prodavačky z obchodů na berounském náměstí, postávaly před výlohami a sledovaly dění kolem. Foto Zdeněk Žůna

Vítáme každý nový podnik

V rámci ekologické besedy 17. 1. 1990 byl vznesen požadavek na řešení stávajících pracovních a hygienických podmínek KDC. Při zařazení Berouna k ohroženým oblastem se klade důraz na zavedení týdenní dodatkové zdravotní dovolené, každoroční vyplacení jednorázového odškodnění, snížení pracovní doby na 40 hodin týdně.

Zřejmě by se vyplatilo i zavedení pravidelné autobusové linky v zimě o sobotách a nedělích do lyžařských oblastí. Hygienická služba musí pravidelně prověřovat jakost pitné vody. Velké rezervy jsou ve snižování prašnosti komunikací, úklidu posypových materiálů po zimě, omezování solení na silnicích apod.

□ Budovatel 31. 1. 1990

Junák informuje

Od 12. 3. zavádí OR Junáka v Berouně úřední hodiny ve své kanceláři v budově polikliniky II, v 6. patře, místnost č. 612. Vchod je od kasáren. Úřední hodiny jsou vždy v pondělí od 10 do 12 a od 13 do 16 hodin. Tel. 2525 nebo přes ústřednu 2526. Zde obdržíte všechny potřebné informace o skautingu. □ Budovatel 14. 3. 1990

VÝZVA OBČANŮM:

Prověrka příslušníků SNB

Na základě rozhodnutí vlády a rozkazu ministra vnitra Československé republiky č. 21 bude zahájena prověrka všech příslušníků SNB. Obracíme se na všechny obyvatele okresu Beroun s výzvou, aby neprodleně předkládali podněty a stanoviska k práci příslušných orgánů SNB jako celku i k činnosti jednotlivců.

Pokud bylo proti vám postupováno v rozporu se zákonem, za použití násilí a došlo k porušování lidských práv, napište nám, kdy, kde a kým a v jaké souvislosti. Upozorňujeme, že na anonymní udání nebude brán zřetel. Své podněty nám zasílejte na adresu: OKC OF, Plzeňská 26, Beroun 2 – Město, PSČ 266 01. □ Budovatel 28. 3. 1990

U Husova pomníku se během demonstrací vystřídala řada řečníků, do jejichž projevu se promítala euforie revolučních dnů. Kromě místních se do Berouna vydaly i známé osobnosti, například Jan Potměšil. Byla to jedna z jeho posledních cest před osudovou nehodou, po níž zůstal upoután na invalidní vozík. Foto Pavel Paluska

Lidé si na demonstraci chystali transparenty a na oblečení připínali stužky – trikolóry. Ty se v místní švadlence brzy staly nedostatkovým zbožím. Foto Zdeněk Žůna

OF informuje

Koordináční centrum Občanského fóra okresu Beroun provedlo na svém shromáždění 9. 1. 1990 organizační změny v charakteru své další působnosti tak, aby byla výrazně navýšena jeho akceschopnost.

Aby bylo možné lépe plnit uvedené úkoly, rozdělili jsme svou činnost do několika oblastí takto:

■ Oblast zdravotnictví a práva: MUDr. Rybáček, který je současně hlavním mluvčím KV OF.

■ Oblast školství, kultury, tělovýchovy, tisku, dosavadních organizací NF i nově vzniklých organizací: Svatošová, Frolík, Štěpánek, Stachová, Belfin a kulturní sekce OF.

■ Oblast průmyslu, družstevnictví (nezemědělské), odbory, doprava, armáda, bezpečnost: Gürtler, Malý, Šilpoch, JUDr. Thál, Pecka, Poberejko.

■ Oblast zemědělství, obchodu obce: MVDr. Dvořák, Marek.

■ Oblast ekologie: Hubinger, ing. Dvořák, Kreperát, Železný.

■ Sekretář a dokumentace: Zůna, Klečka, pokladník: Králová.

■ Revizoři: ing. Homola, Klečka, zapisovatel: Hipčová.

■ Propagace a technika: Maňásek, spojení s centrem: Gürtler, spojení s Hořovicemi: Rusňák.

□ Budovatel 21. 1. 1990

První svobodné komunální volby se konaly 24. listopadu. Občanské fórum vyhrálo v Berouně s drtivou převahou 51 % hlasů. Volební účast přesáhla 71 %. Ustavující schůze svobodně zvoleného městského zastupitelstva proběhla 6. prosince, kdy jednotliví členové samosprávy složili slavnostní slib. Na čtyřleté období byl zvolen starostou Štefan Filip (OF), jeho první zástupkyní Soňa Chalupová (OF) a druhým zástupcem Jiří Liška (OF – Liberární strana). Devítičlennou radu doplnili Helena Pintová (OF), Vratislav Randa (ČSSZ), Petr Dvořák (OF), Aleš Martinovský (ČSSD), Vladimír Lysenko (OF) a Jan Rybáček (OF). □ Foto SOA Beroun (Jiří Kopřiva)

Samozřejmě že se v průběhu revolučních dnů stále našla řada těch, kteří se s politickou změnou nehodlali smířit. A škodili různě, třeba ničením plakátů s fotografií Václava Havla (foto nahoře) nebo rozbíjením celých nástěnek. (foto dole) □ Foto Zdeněk Zůna

TERORISTICKÝ ÚTOK PROTI BYTU POSLANCE FS

Zvlášť zavrženíhodný čin

Dne 26. června asi 30 minut po půlnoci došlo k teroristickému útoku na byt pana Štefana Gürtlera, člena koordináčního centra Občanského fóra okresu Beroun, poslance Federálního shromáždění a předsedy občanské komise, která prověřuje pracovníky VB a StB.

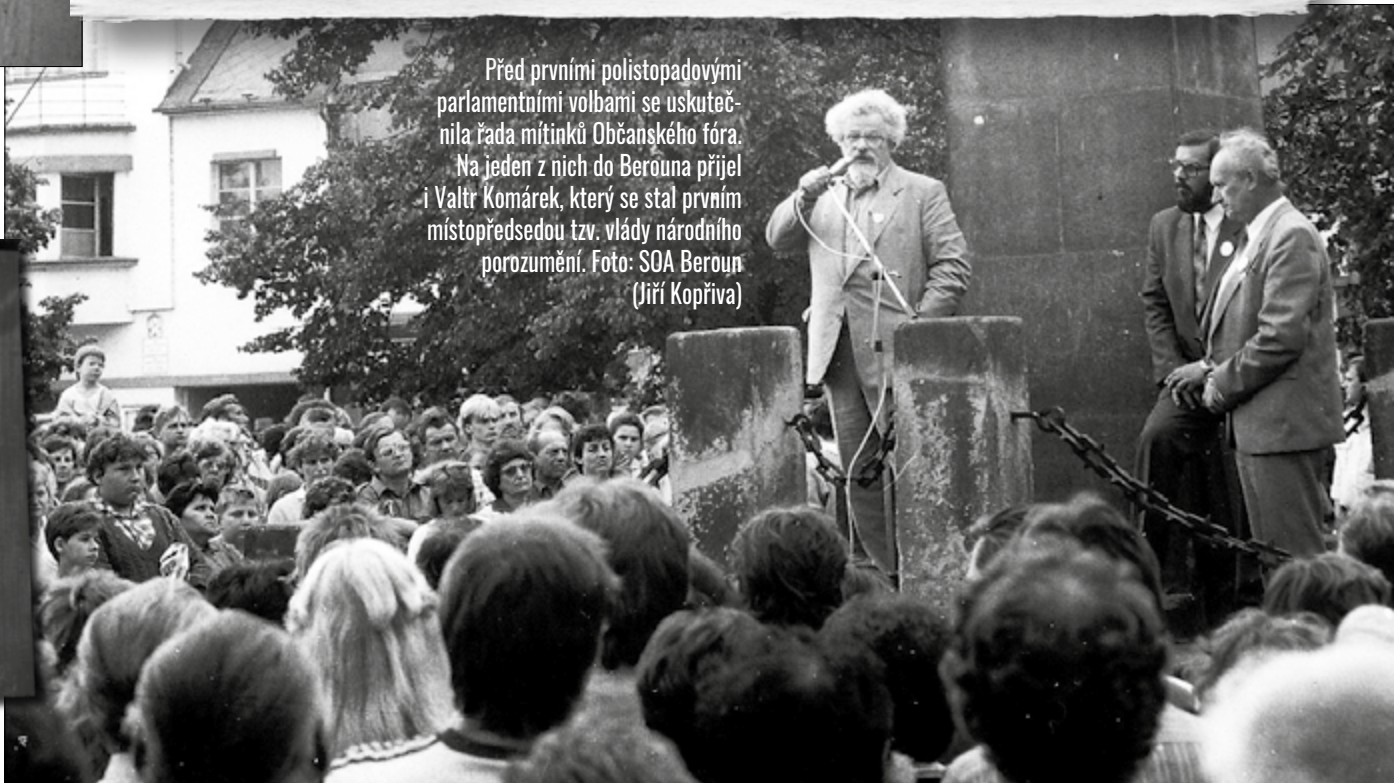
Do ložnice bytu pana Gürtlera, který bydlí ve 3. vyvýšeném patře (ve výšce 17 m) byl vhozen či spíše vystřelen dě-

lobuch, který explodoval v těsné blízkosti paní Gürtlerové. Naštěstí nebyla zraněna, protože spala otočena hlavou ke zdi. V místě exploze mívá paní Gürtlerová často umístěnou postýlku pro vnoučce, když u nich spí.

Již před třemi týdny, v průběhu volební kampaně, v době konání taneční zábavy OF v Králově Dvoře, rozbil neznámý pachatel ve stejné místnosti okno vhozeným či vystřeleným

kamenem. Stalo se tak ve dvě hodiny ráno, v době nepřítomnosti Š. Gürtlera. Pachatel nejdříve 2x zazvonil, paní Gürtlerová otevřela okno, nikoho však neviděla. Po chvíli následoval útok. O rozbitém oknu byla informována VB i okresní volební komise. KC OF považovalo tento darebácký kousek za ojedinělý incident, nyní však vidí zřetelnou souvislost s teroristickým aktem z 26. června. □ Berounsko 4. 7. 1990

Před prvními polistopadovými parlamentními volbami se uskutečnila řada mítinků Občanského fóra. Na jeden z nich do Berouna přijel i Valtr Komárek, který se stal prvním místopředsedou tzv. vlády národního porozumění. Foto: SOA Beroun (Jiří Kopřiva)

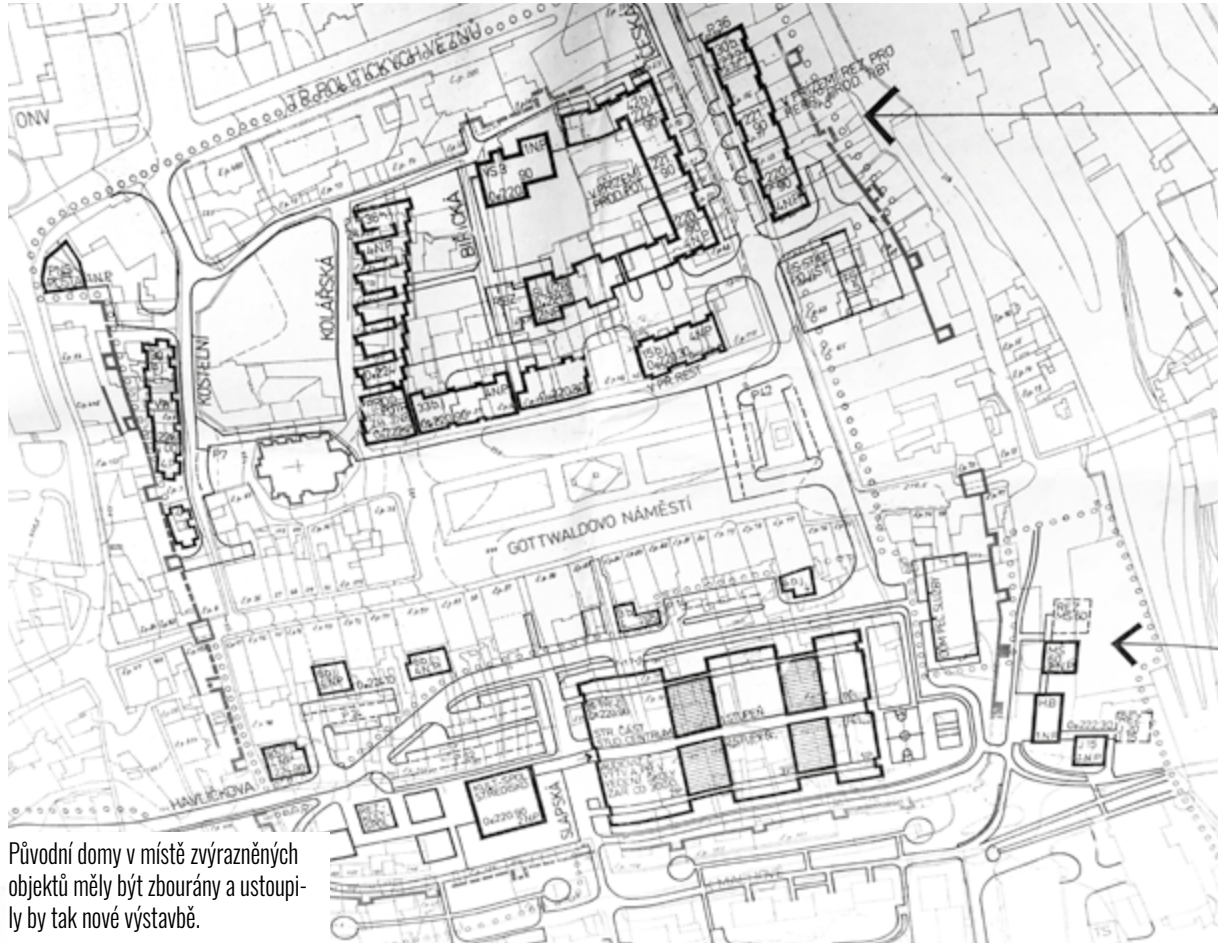
Paneláky na náměstí?

Sametová revoluce „za pět minut dvanáct“ zastavila demolice, které postupovaly do historického centra města.

Asanační plán, který vznikl v 70. letech 20. století, byl velmi důkladný. Počítal nejen s demolicemi v centru města, ale i na samotném tehdejší Gottwaldově náměstí.

Šlo zejména o bourání domů na severní straně a v České ulici. Na jižní straně měla vzniknout základní škola se zázemím a tělocvičnou a kulturní společenské středisko s 65 sedadly. Projekt zahrnoval výstavbu 909 bytů v převážně čtyřpodlažních domech, mateřské školy s kapacitou 120 míst a jeslí pro 35 dětí. Pro parkování by sloužilo 469 odstavných stání. V České ulici byla naplánována výstavba nové pojišťovny, spořitelny a ubytovny Královských cemen-táren. V roce 1990 měla v souladu s platným územním plánem začít demolice „Modré hvězdy“ a dalších

domů v této ulici. Proti devastaci historického jádra města vystoupila skupina berounských výtvarníků, historiků, architektů a ekologů hlásící se k Občanskému fóru. Její programové prohlášení podnítilo 17. ledna 1990 svolání jednání na Městském národním výboru, jehož závěrem bylo do 15. března 1990 zastavit všechny demolice a zpracovat tři varianty pro upřesnění koncepce centra Berouna. V roce 1992 se podařilo vyhlásit v Berouně městskou památkovou zónu a postupně tak začaly opravy zdevastovaných historických objektů. □

Původní domy v místě zvýrazněných objektů měly být zbourány a ustoupily by tak nové výstavbě.

Zadní trakt objektu v sousedství obchodního domu Květ.

Otevřený dopis Městskému národnímu výboru v Berouně

Vážení,
Jsme přesvědčeni, že u budovy ONV umístěná „zlatá“ socha V. I. Uljanova – Lenina, umělecky málo hodnotná a s Berounem tematicky naprosto nesouvisející, by měla být z veřejného prostranství odstraněna. Nemyslíme si ovšem, že by měla být zničena. Projeví-li o ni zájem OV KSČ, může mu snad být odprodána.

Dále máme za to, že ulice Václava Kopeckého v Berouně 2 nemůže již dále nést jméno po člověku neblaze proslulém v dějinách naší republiky, jehož osobní podíl na

kulturní devastaci v 50. letech je odstrašující. Doporučujeme, aby tato ulice byla pojmenována po Jaroslavu Seifertovi, velkém básníku, jehož vřelý vztah k Berounu (válečné návštěvy u berounských občanů prof. Fr. Hampla, Karla Křížka aj.) se odrazil i v jeho literárním díle (nejen v poezii, nýbrž i v memoárech Všecky krásy světa). Beroun by tak byl prvním městem, které by touto formou vzdalo hold jedinému českému laureátovi Nobelovy ceny za literaturu.

□ *Budovatel* 7. 2. 1990

Domy na Husově náměstí již dnes ani v nejmenším nepřipomínají žalostný vzhled z doby totality.

Změna názvu náměstí

V důsledku změn politických a společenských poměrů v naší republice, jež nastaly 17. listopadu, požadují berounští občané přejmenovat hlavní berounské náměstí, které nese jméno Klementa Gottwalda.

Městský národní výbor vyzval občany k podpisové akci, aby rozhodli, zda se náměstí vrátí první historický název, což je Masarykovo náměstí, anebo Husovo náměstí podle pomníku Mistra Jana

Husa. Vedle těchto dvou variant byla ještě třetí, kterou tvořily volné návrhy. Akce umožnila demokratický přístup k výběru názvu. Občané měli možnost vyjádřit své přání v anketě, která proběhla ve dnech 15. – 18. ledna 1990.

Čtenáře jistě bude zajímat výsledek ankety. Z celkového počtu 2199 podpisů bylo 1401 pro Husovo, 763 pro Masarykovo, zbytek pro jiné názvy (nejvíce Talichovo).

□ *Budovatel*, 7. 2. 1990

Sídlíště Litava

V těsné blízkosti historického centra Berouna. A také na hranici hygienického pásma u dálnice D5. Monstrózní paneláky, jimž snad už v budoucnu definitivně odzvoní. Jsou pozůstatkem těch mocných, kterým šel zřejmě architekt se svými nároky na nervy. Zatím však odcizené domy ve svém nitru denně pohlty či vypustí ven desítky rodin. Okna hledí na rušnou vozovku, rádoby přitažlivý hotel stejného názvu jako sídlíště, nebo na nekonečném stavenišť se svými nevábnými pozůstatky, zanechanými bez ladu a skladu. Všude samý výmol nebo výkop, hromady hlíny – zakázaný ráj mnoha sídlíštních dětí. Nejoblíbenější hry jim skýtá už od loňska instalované lešení k zateplení panelových stěn. Nebezpečí tu číhá na každém kroku. A teď se obyvatelé dověděli, že pro nedostatek materiálu k zajištění ostrých hran u lodžii se nedodělek protáhne do října 1990. Při troše štěstí. □ *Budovatel* 25. 4. 1990

Potřebuje Beroun staré město?

„Nejčastějším argumentem uváděným ve sporech o kulturní a historické památky v Berouně, je tvrzení, že město je živý organismus, který musí plnit všechny funkce, které dnešní člověk potřebuje a bude potřebovat.“

Jako při každé práci i při rozvoji města v souladu s aktuálními společenskými potřebami, je ovšem třeba překonávat řadu překážek. V případě historické části města je to např. nevyhovující půdorys zástavby omezující dopravu a zásobování, zastaralé vybavení bytů, obchodů a dalších institucí. Problémy vytváří

existence objektů, nebo jejich částí, které již ztratily svůj praktický účel. To je případ městského opevnění, složitých výzdobných prvků na fasádách domů, některé zdržují rychlost oprav, nepraktická jsou dnes těžká dřevěná domovní vrata atd.

Nejjednodušším řešením, jak přizpůsobit město moderním

požadavkům, je odstranit vše, co již přestalo vyhovovat a brzdí rychlost rozvoje. Je proto třeba zbořit hradby, které město svazují, strhnout městské brány a změnit půdorys města a tím zlepšit podmínky pro dopravu, vystavět moderní domy, nebo alespoň vyměnit okna a dveře, na veřejná prostranství umístit moderní osvětlení atd...”

„...Je nepochybně nutné zřizovat velkokapacitní parkoviště. Ale nikoli v centru města a na úkor celého bloku historicky cenných staveb. K výstavbě hotelu a panelového sídliště je třeba zřít stálé

zařízení staveniště. Ovšem, nikoli na místě dalšího bloku starého města. Moderní okresní města potřebují moderní obchodní domy. Ovšem v moderní zástavbě. Ne v historickém centru, kde je třeba kvůli zásobování změnit tradiční stovky let užívané uspořádání ulic, náměstí a domovních bloků. Rovněž dělnické ubytovny jsou potřebné, ale proč právě v České ulici? Stávající osvětlení berounského náměstí je asi kvalitní, ale uprostřed jednopatrových domů působí, řekněme neobvykle. Toto vše a řada dalších změn, které poznamenaly

vzhled historického jádra Berouna, nejsou jen chyby a omyly. To jsou především hrubé zásahy do vědomí obyvatel města a vlastně celého okresu. Mizí neopakovatelný charakter města a v důsledku toho klesá zájem lidí o jejich bydliště. Za své město se mnozí stydí, necítí se zde spokojeni, o sobotách vyjma doby trhu, a nedělích je střed města prázdný, neboť není proč sem chodit a vzrůstající bezútěšný stav je lépe nevidět...”

□ Budovatel 31. 1. 1990
(redakčně kráceno)

V objektu bývalé konírny, který prošel v roce 2001 rekonstrukcí, jsou dnes veřejné toalety.

Dům Modrá hvězda měl ustoupit plánované demolici v České ulici.

Berounská radnice prošla přestavbou koncem 90. let 20. století, kdy byl přistaven zadní trakt a moderní boční křídlo.

Česká spořitelna oproti původním plánům získala nové prostory přístavbou stávající budovy. Fotografie Jiřího Kopřivy z ledna 1992 zachycuje stav před zahájením stavby.

Česká ulice utekla demoličním plánům jen o fous. Vjezd na náměstí byl tehdy zpoplatněn a řidiči museli projet závorou okolo výběrčích.

To snad ne!

„Zdá se mi to neuvěřitelné, že ještě někdo může uvažovat o tom, že by v prostorách nové rekonstruované budovy č. 94 na náměstí v Berouně (historický dům vedle muzea) měla být otevřena prodejna ryb,“ píše rozhořčeně čtenářka M. K. z Berouna. Myslím, že tato prodejna, která v Berouně skutečně chybí, může být umístěna v jiném objektu, například v prodejně masa pod hořejší bránou. Umístění prodejny do architektonicky vzácné památky by byla jen špatná vizitka kulturnosti Berouna. Budova i polohou patří k muzeu, které je v našem městě dost opomíjené proti různým muzeím ve Středočeském kraji, kterým se skutečně věnuje pozornost, a rozhodně by si zasloužilo rozšíření prostor.

□ Budovatel 31. 1. 1990

Dvakrát městské hradby. Na snímku dole jižní část městských hradeb u hotelu Litava, horní snímek zachytil hradební opevnění na východní straně města u Pražské brány. Na tyto pohledy už většina z nás dávno zapomněla.

Z jednání rady MěstNV 7. 12. 1989

Předvánoční období je pro všechny obchodní organizace prověřkou a také příležitostí k rozvinutí široké kampaně za splnění úkolů ze závěrů XVII. sjezdu KSČ a následných plén ÚV KSČ. Těmto úkolům je potřeba věnovat zvýšenou pozornost, a právě předvánoční období dává k tomu ty nejpriznivější podmínky. Na zajištění vánočního prodeje se podílí úsek přímých dodávek a velkoobchodu. V současné době probíhá upřesnění dohod s jednotlivými dodavateli.

Hračky

■ u tříkolek a koloběžek nadále trvá krácení, u pískacích figurek a plyšových hraček se situace částečně zlepšila.

Sportovní potřeby

■ u hokejových holí není předpoklad ke zlepšení a uspokojení poptávky.

Sportovní textil

■ u teplákových souprav nebude uspokojena poptávka co do druhů. Z dovozu budou v prodeji šponovky

z Itálie, teplákové soupravy z MLR a plavky z NDR.

Dárkové předměty

■ předložená kolekce na kontraktčním jednání je stále nedostačující, podařilo se získat nové dodavatele garnyží a klekaček.

Jízdní kola

■ nebude uspokojena poptávka u sportovních kol Cross a u dětských Trial.

Automatické pračky

■ poptávka nebude pokryta u žádného typu automatických praček.

Kosmetika

■ pletové krémy jsou kráceny všechny druhy (Dermacol, Biova, Elida, Batole, Rosanela). Nepotvrzeny dětské krémy Nivea a Kaloderma. Kosmetická mléka jsou krácena u všech dodavatelů. Kolínské vody a parfémy je nedostatek skleněných obalů, v prodeji bude nový druh EDC Allegro, pánské parfémy KV Ceasar a Marcus. U jádrových mýdel byly kráceny požadavky, u toaletních mýdel rovněž. U některých druhů výběrových mýdel nebyly potvrzeny dodávky z důvodu nedostatku suro-

vin a obalů. Šampóny jsou kráceny všechny druhy, do výroby se připravuje nový druh šampónu. Situaci v této skupině by měl zlepšit dovoz z MLR. Laky na vlasy kráceny u všech druhů. Zubní pasty jsou potvrzeny do výše bilance, do výroby se zavádí nový druh Dento luxus 100 g a dětská zubní pasta Fruti C.

Zdravotnictví

■ nepříznivá situace přetrvává u buňčité vaty, kosmetických tampónů. Uspokojení poptávky se očekává u hyg. vložek. Bude vyráběn nový druh vložek a nákup pro 4. čtvrtletí je doplněn dovozem z MLR a Rakouska.

Chemie

■ u této skupiny nepatrné navýšení u saponátových prostředků, požadavky jsou kráceny u Biomatu, Juwelu a Moheru.

Pletené zboží z bavlny

■ nedostatek nadále trvá u pracovních ponožek, punčochových kalhot, bavlněného prádla pro ženy a muže, deštníků tuzemských pro dospělé a děti.

Papír

■ situace v zásobování ubrousky se pomalu zlepšuje. Spotřebitelská poptávka nebude plně uspokojena v obálkách a obchodních taškách, nedostatkovými druhy zůstávají cy-

klostyl, xerox, kreslicí karton, papírové pytle, alobal, obrazové tapety.

Punčochové zboží

■ z NDR budou dovezeny dětské BABY ponožky, dámské punčochové kalhoty a dětské standartní ponožky.

Dámské oděvy

■ u zimních bund nebude zcela pokryta spotřebitelská poptávka.

Pánské oděvy

■ u kalhot z BA Texas bude spotřebitelská poptávka pokryta za předpokladu dodávek z Jugoslávie.

Kožená galanterie

■ spotřebitelská poptávka nebude plně uspokojena zejména ve skupině aktovek, manikur, peněženek a kožených kabelek.

Televizní přijímače

■ z dovozu dodávky ze SSSR Rubín C 391 D, z ČLR Elektron C 282 D, C 382 D a Colotron 4100. U černobílých televizorů je zajištěn Merkur a Standart.

Školní potřeby

■ nebude pokryta poptávka u tužek grafitových školních, Progressa, temper a olej. barvy, popisovače, sáčky PE, Izolepy, psací stroje.

Pozn.: Použity původní texty bez jazykových korektur.

Na události roku 1989 vzpomíná:

Burkhard Siebert čestný občan Berouna

Pro mě byl vývoj ve východoevropských státech základem německého sjednocení. A tak jsem s velkým zájmem sledoval vývoj v bývalém Československu. V té době jsem několikrát navštívil Beroun a Prahu. Situace německých uprchlíků na pražském velvyslanectví bude vždy zachována v mé paměti. Rodiny, které držely své cennosti a oděvy v igelitových taškách, s dětmi v náručí a s pomocí ostatních unikaly přes plot velvyslanectví. Doprovázeny mnoha národními a mezinárodními rozhlasovými a televizními stanicemi a také českou policií, která nezasáhla. Přepřahu na nádraží zajišťovaly autobusy, přistavené před kostelem sv. Mikuláše. Opuštěné Trabanty, na které předtím museli v NDR mnoho let čekat, odcházeli z domovů do nejisté budoucnosti. Nezapomenutelný projev tehdejšího německého ministra zahraničí Hanse Dietricha Genschera, že všem je výjezd schválen. To byla vzpomínka na německé straně.

Samozřejmě pro naše setkání s Berounem to byla stejně potěšující a zásadně se měnící situace. Do té doby byla vízová povinnost. Moje kontakty, které v té době existovaly již 20 let, jsem povzbuzoval. Příkladem je rodina Sochrova, Jaroslav Goldmann nebo rodina Šnajdrova z Nižboru. Za všechno, co jsem do té doby prožil, vděčím těmto lidem.

Politické a sociální změny umožnily v roce 1991 uzavřít oficiální partnerství měst mezi Berounem a Goslarem. Během této doby to byl nezapomenutelný berounský starosta Štefan Filip, který našel cestu do Goslaru a připravil partnerství. Pozdější starostové Jiří Besser, Tomáš Havel, Šárka Endrlová a Ivan Kůs toto partnerství dále prohloubili a vytvořili dobrý a zdravý základ. A zcela jistě bude i úřadující starostka Soňa Chalupová toto partnerství udržovat a rozvíjet. To vše bylo možné pouze prostřednictvím „Sametové revoluce“, která byla provedena českým obyvatelstvem v podstatě mírumilovně a v duchu myšlenky svobody. V té době si mnoho lidí pamatovalo události Pražského jara a následnou okupaci. Těmto statečným lidem můžete vyjádřit jen nejvyšší respekt a uznání!

Potom se toho tolik změnilo. Pro mě to byla šance ukázat Beroun Goslarské mládeži, sportovcům, hasičům, seniorům, umělcům, politikům, studentům, podnikatelům a klubům, jako jsou Lions a Rotary, a pro ně navázat nové přátelství a známosti.

Jsem vděčný za to, že jsem za posledních 50 let na vlastní kůži zažil tyto změny a věřím, že věrni motto Love/Hate budeme moci v Evropě v klidu a společně žít mnoho let! □

Platební karty

Od roku 1989 přistoupila spořitelna k populárnímu zavádění platebních karet, které jsou vydávány všem osobám disponujícím spořicírovým účtem, pokud o to požádají. Platební karty slouží jako moderní platební nástroj. Dnes je zatím možné je využít při výběrech hotovostí ve všech bankomatech spořitelny s denním limitem 1000 Kč. V současné době je v provozu 10 bankomatů spořitelny v České republice (Praha, Brno) a 2 bankomaty ve Slovenské republice (Bratislava, Košice). Do konce roku 1990 dojde k podstatnému rozšíření bankomatů i po celé ČR, takže jej bude mít i okresní pobočka ČSTP v Berouně. □ Berounsko 24. 10. 1990

Pro pamětníky

Více se na osm stránek tohoto zvláštního vydání nevešle. Podrobnější informace o revolučním roce 1989 v Berouně, ale i o událostech, které mu předcházely a také následovaly včetně fotodokumentace najdete v knize **Beroun 1989 – 2009: obrazová kronika města**. Knihu si můžete za symbolickou cenu zakoupit v městském informačním centru.

Špagety hned tak nebudou

Kdy bude náš trh opět zásoben dostatečným množstvím například oblíbených špaget a ostatních těstovin? Ptáme se ředitele podniku Potraviny Beroun pana Václava Novotného: „Pro jejich získání děláme všechno, ale výroba není schopna naše požadavky pokrýt. V nejbližším období nepočítáme se zlepšením.“ □ Budovatel 10. 10. 1990

Benzín a nafta dražší

Praha. — Federální vláda včera projednala současný stav zásobování pohonnými hmotami s těmito závěry:
● K 31. říjnu tohoto roku se ruší přidělový systém. Od 1. listopadu se bude benzín prodávat za jednotnou cenu: BA 91 Speciál 16 korun/litr, BA 96 Super 18 Kčs/litr, BA 95 Natural 18 Kčs/litr. Způsob kompenzace těžce zdravotně postižených občanů se stanoví.
● Cena motorové a topné nafty se od 18. října od 24.00 hodin zvýší na 15 Kčs za litr. Používání nafty k otopu bude zvýšení ceny kompenzováno některým občanům.

Dokončená nová prodejna potravin na sídlišti Litava v prosinci roku 1989.

Co nabízí nová prodejna

Na sídlišti Litava v Berouně byla 7. 12. 1989 otevřena nově vybudovaná širokosortimentní samoobslužná prodejna potravin. Nabízí velký výběr potravinářského zboží včetně vyhledávané dárkové služby a koutku ESO. K této akci se podrobněji vrátíme příště.